ประกาศสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาในการทำงานอันเกิดจากการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และการกลั่นแกล้ง

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดนโยบาย มาตรการและกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และการกลั่นแกล้งในการทำงานของบุคลากรของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และผู้ที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

หมวดที่ ๑
หลักการ เจตนารมณ์ และขอบเขตการบังคับใช้

ข้อ ๑ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีเจตนารมณ์ในการสร้างและดำรงสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทุกรูปแบบ (Zero Tolerance) เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพและปราศจากการถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และการกลั่นแกล้ง

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับบุคลากรทุกระดับของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และคณะอนุกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินงานร่วมกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

หมวดที่ ๒
นิยามศัพท์และลักษณะพฤติกรรมอันเป็นความผิด

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ” หมายถึง การกระทำใด ๆ หรือพฤติกรรมที่ส่อไปในทางเพศ ที่เป็นการบังคับ ใช้อำนาจ หรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ไม่ว่าจะด้วยวาจา ท่าทาง การสัมผัสหรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยทางเพศ โดยครอบคลุมพฤติกรรม ดังนี้

(๑) การกระทำทางสายตา เช่น การจ้องมองร่างกายที่ส่อไปในทางเพศ หรือการมองช้อนใต้กระโปรง

(๒) การกระทำด้วยวาจา เช่น การพูดจาแทะโลม วิพากษ์วิจารณ์รูปร่างหน้าตา หรือเล่าเรื่องตลกลามก

(๓) การกระทำทางกาย เช่น การสัมผัสร่างกายโดยไม่ได้รับความยินยอม การโอบกอด หรือการตั้งใจขวางทางเดิน

(๔) การใช้อำนาจแลกผลประโยชน์ เช่น การให้สัญญาเรื่องตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อแลกกับการมีเพศสัมพันธ์หรือการข่มขู่ว่าจะลดเงินเดือนหากไม่ยินยอม

(๕) การกระทำอื่นๆ เช่น การแสดงรูปภาพ วัตถุ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเพศ

“การใช้ความรุนแรง” หมายถึง การแสดงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ทางวาจา ท่าทาง หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยแม้ไม่มีความตั้งใจ แต่มีอันตรายหรือผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำในด้านร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สินหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

“การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม” หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างแตกต่าง การกีดกัน หรือการให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งอันเนื่องจากลักษณะของบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นในเรื่องเชื้อชาติ สัญชาติ สีผิว ต้นตระกูล อายุ ศาสนา อัตลักษณ์ทางเพศ ความสามารถทางร่างกายและจิตใจ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรม แนวคิดทางการเมือง สถานภาพเกี่ยวกับการสมรส ตลอดจนคุณลักษณะอื่น ๆ

“การกลั่นแกล้ง” หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าว คุกคาม มุ่งร้าย หรือการสื่อสารใด ๆ ที่มีผลร้ายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือจิตใจ ซึ่งมีลักษณะเกิดขึ้นซ้ำ ๆ หรือมีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลกระทบต่อ สุขภาพ สภาพจิตใจ ความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ถูกกระทำ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการบริหารจัดการที่สมเหตุสมผล เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานตามรอบระยะเวลาการประเมินหรือตามสัญญาจ้าง การแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตตามวิสัยของวิญญูชน หรือสั่งการในการทำงานปกติในฐานะผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

“รัฐมนตรี” หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้อำนวยการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน” หมายถึง หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงานตามประกาศสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ และคำชมเชย พ.ศ. ๒๕๖๔

หมวดที่ ๓
มาตรการเชิงรุกและการประเมินความเสี่ยง

ข้อ ๔ สำนักงานจะจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับพฤติกรรมในการทำงานที่เป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และการกลั่นแกล้ง โดยกำหนดไว้ในแผนการพัฒนาบุคลากรและการปฐมนิเทศพนักงานใหม่

ข้อ ๕ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมีหน้าที่สอดส่องดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานตามประกาศนี้ หากได้รับแจ้งเหตุการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือการกลั่นแกล้งแล้วไม่ดำเนินการค้นหาข้อเท็จจริงภายใน ๑๕ วัน จะถือว่าละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่

หมวดที่ ๔
กลไกและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๖ ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ใช้ความรุนแรง เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือถูกกลั่นแกล้ง สามารถร้องทุกข์ผ่านช่องทางภายในองค์กร ได้แก่ การแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาทุกระดับของผู้กระทำ หรือการแจ้งด้วยตนเอง ณ หน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน การแจ้งทางไปรษณีย์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่งถึงหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน หรือการแจ้งผ่านช่องทางที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๗ หากผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเป็นคณะกรรมการหรือผู้อำนวยการ ให้ผู้ร้องทุกข์ใช้ช่องทางดังต่อไปนี้

(๑) กรณีประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการถูกกล่าวหา ให้ผู้ร้องทุกข์ยื่นเรื่องร้องเรียนโดยตรงต่อรัฐมนตรี

(๒) กรณีผู้อำนวยการถูกกล่าวหา ให้ผู้ร้องทุกข์ยื่นร้องเรียนโดยตรงต่อ “ประธานกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หรือ “ประธานกรรมการตรวจสอบ” ของคณะกรรมการตรวจสอบที่ตั้งโดยคณะกรรมการ

ข้อ ๘ นอกจากการดำเนินการร้องเรียนภายใน ผู้ร้องทุกข์สามารถแจ้งต่อหน่วยงานภายนอก ได้แก่ ศูนย์ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน (ศปคพ.) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน ๑๓๐๐ หรือ ผู้ตรวจการแผ่นดิน สายด่วน ๑๖๗๖

หมวดที่ ๕
กระบวนการสอบสวนและการระงับข้อพิพาท

ข้อ ๙ กรณีที่ไม่มีความรุนแรง สำนักงานต้องจัดให้มีบุคคลอื่นหรือผู้แทนเป็นผู้ประสานงานเพื่อจัดการประชุมหารือไกล่เกลี่ยและหาทางยุติปัญหาอย่างไม่เป็นทางการ โดยต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๑๐ การพิจารณาเรื่องร้องเรียนและการสอบสวนอย่างเป็นทางการ จะต้องกระทำในทางลับเพื่อรักษาความปลอดภัยของผู้เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการ หรือประธานกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

ข้อ ๑๑ กระบวนการดำเนินการทางวินัย การพิจารณาโทษ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๔ และขั้นตอนหรือรายละเอียดที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

ข้อ ๑๒ ระหว่างกระบวนการสอบสวนไม่ถือว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิด และสำนักงานจะให้ความเป็นธรรมและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการชี้แจง รวมทั้งมีสิทธิแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาได้อย่างเต็มที่

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการถูกกล่าวหา รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินัยที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร เพื่อทำหน้าที่รวบรวมหลักฐานและสรุปข้อเท็จจริง

ในกรณีที่ผู้อำนวยการถูกกล่าวหา คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินัยที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร เพื่อทำหน้าที่รวบรวมหลักฐานและสรุปข้อเท็จจริงทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองไม่สามารถใช้อำนาจเพื่อแทรกแซงกระบวนการได้

หมวดที่ ๖
มาตรการคุ้มครองและการเยียวยา

ข้อ ๑๔ เมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว สำนักงานต้องดำเนินการให้ผู้ร้องทุกข์และพยานได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ตอบโต้ หรือถูกดำเนินการใด ๆ ที่กระทบต่อหน้าที่การงานและการดำรงชีวิต

ข้อ ๑๕ สำนักงานจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามข้อร้องขอของผู้เสียหาย เช่น การขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำงานหรือการแยกพื้นที่ทำงานชั่วคราวเพื่อป้องกันมิให้คู่กรณีพบปะกัน ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องทุกข์เสมอ

หมวดที่ ๗

การลงโทษ และการติดตามผล

ข้อ ๑๖ บุคลากรที่กระทำความผิดฐานล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ใช้ความรุนแรง เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือกลั่นแกล้ง จะต้องถูกลงโทษทางวินัยตามระดับความร้ายแรงของการกระทำ ซึ่งอาจประกอบด้วย ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน เลิกจ้าง หรือไล่ออก โดยเมื่อผู้มีอำนาจสั่งการได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว จะต้องพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยหรือสั่งยุติเรื่องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ทั้งนี้ หากพฤติกรรมเข้าข่ายความผิดอาญา สำนักงานจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินคดีตามกฎหมายอาญาแก่ผู้ร้องทุกข์ต่อไป

ข้อ ๑๗ การลงโทษและมาตรการทางวินัยกรณีผู้บริหารระดับสูง

(๑) กรณีประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการ หากผลการสอบสวนพบว่ามีความผิดจริง ให้รัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากบกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) กรณีผู้อำนวยการ หากผลการสอบสวนพบว่ามีความผิดจริง ให้คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัย หรือพิจารณาให้ออก ซึ่งถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๘ งานกำกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด ฝ่ายขับเคลื่อนองค์กรของสำนักงาน มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามประกาศฉบับนี้เสนอต่อผู้อำนวยการทุก ๖ เดือน และรายงานข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน และให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายวิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ)
ประธานกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์